

Episode 1: Barnets lov og de fremskudte rådgivere

Du lytter til en podcastserie fra Partnerskab om Børnene Først. Partnerskabet er sat i verden for at understøtte implementeringen af barnets lov, og har valgt at sætte fokus på samarbejdet mellem almen- og socialområdet. - For samarbejde er helt centralt, hvis vi skal lykkes med tidlig opsporing og tidligere hjælp til børn, unge og familier i udsatte positioner.

Du kan finde mere viden om hvem der er med i "Partnerskabet om børnene Først" i episodebeskrivelserne, hvor vi også linker til ekstra materiale til serien her.

men altså, Velkommen til !

Den her podcast er til dig, der er leder på almen- eller socialområdet.
og til dig, der arbejder med børn og unge i hverdagen.

[lyd med børn]

så lyt med og brug podcasten til inspiration & refleksion over egen praksis.

[lyd med børn]

og nu skal du høre hvad podcasten handler om :)

Undervejs i podcasten her, har vi sat os for at undersøge hvordan tidlig indsats og tværfagligt samarbejde kan hjælpe børn, unge og familier i udsatte positioner, så de problemer de oplever ikke vokser dem over hovedet.

[lydclip. Bil.]

Og den måde vi har undersøgt det på, er ved at rejse rundt i landet og interviewe nogle af dem, der bl.a. arbejder med *fremskudt rådgivning* ude i kommunerne.

[lydklip. Bil]

ja, i Randers mødte vi en *fremskudt rådgiver, der arbejder uden myndighed*

I Gentofte mødte vi en fremskudt rådgiver, der arbejder med myndighed.

og bare lige få at få de to begreber på plads - altså *med og uden myndighed*, så har vi ringet til Mette Bøgelund Frederiksen, fra Social og Boligstyrelsen:

Mette Bøgelund (ny)

For lige kort at forklare hvad forskellen er...

så kan man i begge former for fremskudt rådgivning give råd og vejledning til børn, unge og familier og socialfaglig sparring til andre fagpersoner

Hvis man så er ansat MED myndighed, så kan man også varetage de indledende skridt i sagsbehandlingen. Det kan man ikke, hvis man er ansat UDEN myndighed. Der kan man ikke sagsbehandle efter barnets lov.

Så, ja, der er fremskudte rådgivere der arbejder med og nogle der arbejder uden myndighed. og dem skal vi altså besøge i den her serie, hvor vi også skal snakke med lederne, for at høre hvordan de har organiseret deres fremskudte rådgivning og hvad de har fået ud af det.

[klip fra skolegård]

Og så skal vi en tur i skole :)

[klip fra skolegård + grin]

Vi har snakket med rigtig, rigtig mange, og jeg lover dig, at du kan lære en hel del ved at lytte med. så spørgsmålet er - skal vi ikke til at komme i gang? :)

Rigtig god fornøjelse med første episode! En episode, der giver dig overblik over intentionerne i Barnets Lov ift. tidlig opsporing og fremskudt rådgivning. og! en episode, der starter med et *eksempel*...

[temamusik ring ud]

Michelle

Det er en mor, der henvender sig i vores åbne rådgivning. Det er en enlig mor, som har en pige på 14 år og en dreng på 9 år. Hun er alene med dem, fordi deres far er død, men der er kontakt til fars familie.

et eksempel eller en kort historie der, illustrerer hvordan fremskudt rådgivning kan gøre en forskel

Michelle Aarup Kristensen

men der er kontakt til fars familie.
Det er en enlig mor, som har en pige på 14 år og en dreng på 9 år. Mor hun kommer ind til mig, fordi hun synes, der er mange konflikter derhjemme mellem hende og den 14-årige.

så altså Moren banker en dag på Michelle Aarup Kristensens dør

Michelle Aarup Kristensen

Hun henvender sig i det, der hedder åben anonym rådgivning, som er sådan en funktion, alle kommuner har. Men her hos os har vi valgt, at den ligger som en del af vores arbejdsopgaver, som fremskudte socialrådgivere.

Michelle, som arbejder som fremskudt rådgiver ude på skolerne i Randers, inviterer moren indenfor for at høre lidt nærmere til konflikterne i hjemmet

Michelle Aarup Kristensen

mor her hun henvender sig, fordi hun er i tvivl om det her. Er det en teenage-adfærd? Hvad gør man her? Som hun sagde til mig. Jeg har jo aldrig prøvet at være mor til en teenager før, så det ved jeg jo faktisk ikke, hvordan det

er. Mor beskriver, at hendes datter vil rigtig gerne bestemme. Hun virker vred, hun virker også lidt træt på nogle måder. Der er humørsvingninger, og der kommer faktisk også flere konflikter mellem storesøster og lillebror, fordi storesøster også gerne vil bestemme over lillebror.

Jeg har en samtale med mor, hvor vi fortæller familiens historie og hvordan hverdagen ser ud nu og selvfølgelig tager udgangspunkt i, hvad er det mor kunne ønske, der var anderledes

Under den indledende samtale fortæller moren, at hun lider af depression, og derfor har svært ved at have overskud til tingene derhjemme. Moren fortæller også Michelle, hvordan hun tænker, at depressionen påvirker hendes forhold til børnene og forholdet mellem børnene.

Michelle Aarup Kristensen

Hun fortæller det her med, at hun faktisk kan føle sig som en rigtig dårlig forælder med at hun ikke har energi til alt hun gerne vil med sine børn. At hun nogle gange lader ting, - ja for eksempel opvasken stå lidt længere end hun egentlig nok ville hvis hun havde det som hun plejede.

jeg spørger lidt til, hvordan ser du, hvordan klarer din pige sig i skolen? Fordi det her med at være træt og vred og så beskriver mor, at hun har faktisk en datter, som nu jo går i udskolingen og begynder at gå rigtig meget op i sine karakterer og går op i præstationer og gerne vil have klare sig godt og styr på det hele.

Det her ganske korte eksempel illustrerer fint, hvor nemt det kan være for forældre at række ud til den fremskudte rådgiver, når den fremskudte rådgiver befinder sig ude, hvor barnets liv foregår. og Hvad der så sker herfra? tænker du måske.. well.. Lad det være en lille cliffhanger for over de næste episoder vil du høre meget mere om hvordan en fremskudt rådgiver arbejder, og hvordan det tværfaglige samarbejde kan fungere. men lad mig blot tilføje at det her korte eksempel også illustrere at det virker at tage både store og små bekymringer seriøst.

efter, lad os sige tre måneder efter, og hørte hvad forskel det havde gjort, og mor hun så nogle tegn på det, hun gerne ville have, at hendes datter kunne være mere rolig, kunne tåle, at de huslige opgaver ikke blev gjort med det samme, at der var mere ro på mellem børnene. Det var det, at hun selv havde fået det meget bedre. Hun kunne også godt se, at hun kunne have nogle gode timer sammen med sin datter. Uden det gik op i, at de skulle snakke om, hvem havde gjort hvad og hvorfor.

Og jeg tror, det der også gjorde en forskel for mor i det, det er jo, at hun havde en bekymring for, at nu kommer jeg hen til en socialrådgiver og skal snakke om, at jeg faktisk ikke får...

Altså jeg er ikke en særlig god forælder lige nu, og jeg har svært ved det og det og det. Gad vide, om de tænker, hun er da en super dårlig forælder, vi skal da have fjernet de børn med det samme. Altså den der er frygt for at blive bedømt og risikoen måske for at miste sin familie. Hvor vi jo kunne sige, nu gør vi jo sådan her i stedet for. Så for familien, så fik de jo den hjælp, de gerne ville have, uden at skulle tænke på, hvor kommer det her til at stå henne, hvad for betydning får det, hvordan bliver jeg vurderet

Der er familier, hvis problemer er store, og familier, hvis problemer er små.

Der er nogen familier der har *nemmere* ved at række ud, og andre der synes det er vanskeligt. og sårbart. men ved man hvilken dør man kan banke på, for at få hjælp. og ved man hvem der åbner døren..

..så er der gode muligheder for at gribe problemerne i tide, inden de vokser sig store.

og ja.. nogle gange er det en mor, der banker på døren.. andre gange kan det være en ansat på skolen. Det kan også være et barn eller ung, der rækker ud efter hjælp.

Det er generelt enighed om, det her med, at de fremskudte rådgiverne er fysisk til stede ude i barnets hverdagsliv, kan gøre en forskel.

og for at underbygge den påstand, at der enighed om at det er en god ide med en fremskudt rådgiver, ja for at underbygge den, så inviterede vi Anne Kappelgaard fra Børns Vilkår i studiet for "ligesom" at repræsentere barnets perspektiv:

Anne Kappelgaard Bove

Jamen, jeg tænker jo, at der er for nogle børn, så kan det være svært at snakke med deres forældre. Og det behøver jo ikke at være nogle store ting, som der nødvendigvis skal åbnes en sag på for kommunen, men derfor kan det jo godt være ting, som de kan gå og tumle med, som de kan have brug for at få snakket med en voksen om, og der tænker jeg jo også, at en fremskudt rådgivning kan noget, fordi der kan være en voksen, der lytter og har tiden til det, og kan snakke og rådgive frem og tilbage. Så jeg synes, det der med, at der er rådgivning til rådighed for børn, det synes jeg er rigtig, rigtig vigtigt, for de har brug for det. Vi har jo på børnetelefonen mere end 60.000 opkald om året. Det er rigtig mange børn, der har brug for, og de ringer jo med alt mellem, at de er bange for en edderkop til et alvorligt overgreb i hjemmet. Og jeg tænker, mange af de her børn, de vil jo også have glæde af, at de sidder over for et menneske face to face. Så jeg synes, det er vigtigt, og jeg synes også, at det jo, som vi var inde på tidligere, det er med, at kommunen ligesom får ansigt på. Og det bliver ligesom tydeligt, at man gerne vil hjælpe børn, når man er der for børnenes skyld. Så jeg synes, at det er en rigtig god ting. Og jeg tænker, at man på den måde måske også kan være med til at få oparbejdet noget tillid til børnene. For så kan det godt ske, at det ikke er første gang, at de fortæller, hvad det er, der er svært. Det kan godt ske, at det er efter femte samtale. Men hvis det er den tid, det tager for barnet til at samle mod og sikkerhed for at fortælle, hvis der er et stort problem derhjemme. Så er det jo den tid værd.

ja, vi skal holde lidt fast i det med tid... eller måske rettere bruge det som en overgang til at give dig lidt kontekst.. lidt viden, der kan forklare hvorfor du lige nu ..altså i 2025... hører en podcastserie om: Hvordan fremskudt rådgivning kan fungere som brobygger mellem almen- og socialområdet med fokus på tidlig indsats og tværfagligt samarbejde.

Det gør du selvfølgelig af flere årsager, men sådan helt konkret, så skete der noget den 1. januar sidste år

[start musik]

[klip medie/politiker fra salen om den 1 januar]

Hvad står der så, i Barnets lov som er god baggrundsviden for den her podcast?

Mette Bøgelund

Jamen, barnets lov trådte i kraft 1. januar 2024,

Jeg hedder Mette Bøgelund Frederiksen, og jeg arbejder som specialkonsulent i Social- og Boligstyrelsen.

Social- og Boligstyrelsen har fået til opgave at understøtte kommunerne i at implementere barnets lov.

Jeg hedder Mette Bøgelund Frederiksen, og jeg arbejder som specialkonsulent i Social- og Boligstyrelsen.

Og lad os lige holde fast i det her med Barnets Lov. For hvad er barnets lov i den her kontekst?

Interviewer

Velkommen til Mette...:) mit første spørgsmål er... i relation til fremskudt rådgivning, hvad er relevant at få med her i første episode af podcasten, her?

Mette Bøgelund

Når vi taler om barnets lov i relation til fremskudt rådgivning, så er det især relevant at forholde sig til lovens intentioner, fordi det er det, man er fælles om i det tidlige forebyggende arbejde. Dvs. at man sammen har fokus på at give familierne rette indsats til rette tid, og at man møder børnene med et tidssvarende børnesyn.

Interviewer

"og gælder det her alle, der arbejder med børn?"

Mette Bøgelund

Det er klart, at det er kun folk, der arbejder på myndighedsområdet, som er forpligtet til at forvalte loven, men der er brug for et stærkt tværfagligt samarbejde - med skolerne, dagtilbuddene og sundhedsplejen - hvis man for alvor skal i mål med lovens intentioner.

Interviewer

Der er noget i barnets lov, der hedder "det tidssvarende børnesyn", kan du sætte nogle ord på det?

Mette Bøgelund

Hvis jeg skal sige lidt mere om det tidssvarende børnesyn, så handler det om at anerkende børn og unge som selvstændige individer, der har deres egne holdninger og ønsker og perspektiver på deres eget liv og deres egne forhold.

Og det er tæt koblet til en anden gennemgående intention, som faktisk også er skrevet specifikt frem som en bestemmelse i lovgivningen, nemlig at de har ret til inddragelse og indflydelse.

Interviewer

så kort sagt... ?

Mette Bøgelund

Så kort sagt skal vi lytte til og handle på, hvad børnene siger om deres egne ønsker og håb. Det er med til at give børnene en oplevelse af autonomi - altså at de har nogle relevante valgmuligheder, hvor de selv er med til at bestemme, hvad der skal ske.

Interviewer

Men er det nyt.. det her med at inddrage børnene? .. har man ikke altid gjort det?

Mette Bøgelund

Man kan sige, at selve det at inddrage, det er ikke nyt i sig selv. Det er en basal rettighed, der hele tiden har været givet med bl.a. børnekonventionen. Men det, der er nyt er, at retten til inddragelse er skrevet eksplicit frem i barnets lov. Og hvis inddragelse rigtigt skal give mening, så er det noget, man er nødt til at praktisere i fællesskab, fordi det skaber sammenhæng for de børn, unge og familier, der skal navigere i samarbejde med hele systemet.

Dvs. at man gør det samme, og at man allesammen er optaget af, hvad er det børnene siger, og at man allesammen så vidt muligt forsøger at imødekomme det, der bliver sagt, [17:04] eller i hvert fald sammen forsøger at finde nogle løsninger, der kan imødekomme måske dele af det, der bliver udtrykt ønsker om.

Interviewer

Er der andet man skal huske, i forhold til det her med at inddrage børn og unge=?

Mette Bøgelund

Ja, vi kan huske § 7 i barnets lov som siger, at det er de voksne omkring barnet eller den unge, som har ansvaret for at sikre barnets eller den unges bedste og give den støtte eller hjælp, der er behov for.

Og de voksne - det er altså alle voksne - som møder barnet eller den unge i de hverdags-arenaer, barnet eller den unge er en del af.

Og i den her kontekst, så er det derfor at fagpersoner fra både myndigheds og almenområdet.

Det er selvfølgelig ikke nyt, at alle fagpersoner tager ansvar for børnenes trivsel, udvikling og læring - men delen om at være fælles om det, som tydeliggøres med § 7

Interviewer

Så hvordan hænger alt det sammen, med de fremskudte rådgivere?

Mette Bøgelund

Jamen de fremskudte rådgivere har virkelig gode muligheder for at understøtte, at der arbejdes ud fra et fælles mindset, hvor man prioriterer barnets eller den unges ret til inddragelse.

Rådgiveren sidder fx på en skole eller kommer ugentligt i en børnehave og kan gå forrest i at sikre en fælles tilgang til møderne med børnene og deres familier, som hviler på intentionerne i barnets lov.

Interviewer

Tak Mette, for at kigge forbi studiet.

Mette Bøgelund

det var så lidt :)

så ja.. det her med at løfte i flok... altså arbejde tværfagligt. bringer os videre fra intentionerne og siderne i Barnets Lov... og ud i den virkelige verden

[bånd ankommer til VIVE, Århus]

... mere præcist til Århus

[bånd ankommer til VIVE]

I næste episode er vi taget til VIVE, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, hvor Anne Marie Villumsen forsker

Anne Marie, VIVE

... hvis vi nu allerede har børn og forældres perspektiv med, der hvor vi begynder at danne os nogle forståelser af, hvad er det, der er svært, det ville jo være i høj grad understøttet i forhold til barnets lov, så man ... (fade ud)

I næste episode er vi, som sagt, i Aarhus. Og vi har derfor dedikeret en hel episode til Anne Marie Villumsen, der kan fortælle meget mere om hvordan man kan lykkedes med tværfagligt samarbejde og inddragelse af børn og familier

Anne marie.. (fade ud)

så ja, det er i næste episode. Skal jeg her på falderebet opsummere og samle puslespilsbrikkere fra denne episode, så du hørt en lille historie, der fint illustrerer, at det kan svare sig at lytte - og at det nytter at være tidligt ude, så konflikterne ikke ender i en hårdknude.

Du har hørt om intentionerne bag Barnets lov, der har med tidlig opsporing og fremskudt rådgivning at gøre.

[klip med reportage: børn fra gaden]

"Tak for nu. og husk at sms'e den her podcast til en kollega eller din leder, der arbejder med børn og unge, så vi i fællesskab kan gøre en forskel. Dagens episode er produceret og skrevet af Anders Guldborg (det er mig). Podcasten produceres af podcast bureauet hearHEAR og Udgives af Partnerskab om Børnene Først.

Du kan finde mere viden om partnerskabet og links til materialer i episodebeskrivelsen.

Endnu en gang - tak for at lytte med og lytte efter!